

14 - Profetens ledarskap

Innehåll

- Tadabbur al-sira, lektion 14
- Profetens ledarskap
- Hans goda ledarskap
- Ilska för Guds Sändebuds skull
- Social kontakt med människor

Tadabbur al-sira, lektion 14

Profetens ledarskap

Kompetensen och det goda ledarskapet hos Muhammad – frid och välsignelser över honom.

Må han förnedras och falla, och om han sticks av en tagg må han inte kunna dra ut den – varje avundsjuk lögnare som påstår att Muhammad – frid över honom – är en person som inte duger för ledning eller ledarskap.

Hur skulle det kunna vara så, när han är den analfabete profeten som Gud stödde med uppenbarelse, och som aldrig utförde en handling utan att den handlingen var på den högsta nivån av prestation och det bästa som

ett arbete kan vara?

Varje forskare i profetens biografi finner bevis för detta.

Hans kompetens, hans färdigheter och hans goda ledarskap – frid över honom – framträdde i hela hans liv, i alla områden: politiska, militära, sociala och kulturella.

Av hans goda ledarskap – frid över honom – var att han var skicklig på att upptäcka talanger hos sina följeslagare, och han var skicklig på att utnyttja förmågor och fördela ansvar mellan dem – var och en efter det han behärskade och kunde. Han gav dem de befogenheter som behövdes för arbetet.

Ett exempel: Khalid ibn al-Walid, trots att han var ny i islam, gav han ledarskapet vid erövringen av Mekka och lät honom delta i slaget vid Mu'ta.

Likaså Amr ibn al-As, som antog islam sent – han utsåg honom till befälhavare över muslimernas armé i expeditionen Dhat al-Salasil, trots att det bara gått några månader sedan hans islam. I denna expedition fanns många av profetens följeslagare bland de tidiga emigranterna och hjälparna.

Han gjorde Abu Hurayra ansvarig för allmosornas medel.

På motsatt sida svarade han inte på Abu Dharr när denne bad om en ledarposition, utan sade till honom: **"O Abu Dharr, du är svag, och det (ledarskap) är en förtroendepost, och på Domedagen är det förnedring och ånger."**

Av hans goda ledarskap – frid över honom – var hans goda kommunikation mellan ledaren och hans följeslagare. Han gav råd och vägledning på bästa sätt.

Omar – må Gud vara nöjd med honom – brukade trängas vid den svarta stenen, och profeten – frid över honom – ville ge honom råd och sade: **"O Omar, du är en stark man."** Han berömde honom först innan han gav rådet, och sade sedan: **"Trängs inte vid stenen."**

Och Mu'adh brukade inte hålla fast vid åkallelserna efter bönen, så profeten sade: **"O Mu'adh, vid Gud, jag älskar dig."** Mu'adh svarade: "Må min far och mor offras för dig, vid Gud, jag älskar dig, o Guds Sändebud." Då sade profeten – frid över honom: **"O Mu'adh, lämna inte att säga efter**

varje bön: **'O Allah, hjälp mig att minnas Dig, tacka Dig och dyrka Dig på bästa sätt.'**"

Av hans goda ledarskap – frid över honom – var också att han lyssnade på sina följeslagares åsikter, inte förlöjligade den som hade en avvikande åsikt, inte förminskade människors värde, och att han ibland följde den som hade en annan uppfattning än han själv – som vid Badr när han rådfrågade sina följeslagare om var armén skulle slå läger, och vid Uhud när han rådfrågade dem och följde ungdomarnas åsikt.

Hans goda ledarskap

Han – frid över honom – gav varje följeslagare full möjlighet att uttrycka sin åsikt utan att kränka hans rätt, vare sig han höll med eller inte, så att resultatet blev en mogen och genomtänkt ståndpunkt.

När det gäller hans kompetens och goda ledarskap i att hantera dem som gjorde honom illa bland hans fiender, så visar detta bäst det som hans hustru A'isha berättade:

När några judar kom in till honom och sade: **"As-sam 'alayk"** (död över dig), och de trodde att profeten inte märkte det, svarade han: **"Wa 'alaykum"** (och över er).

Då sade A'isha: **"Död över er, ni apors och svins bröder, och Guds förbannelse och vrede över er!"**

De sade: "Din far var inte en svärjare, du Abu Bakrs dotter."

När de gått sade profeten – frid över honom – till henne:

"Lugnt, o A'isha. Håll fast vid mildhet, och akta dig för hårdhet, grovhet och fult språk. Gud älskar inte grovhet eller fult språk. Var inte hård – Gud älskar mildhet i allt. Mildhet pryder allt den kommer in i, och när den tas bort från något blir det fult."

Hon sade: "Hörde du inte vad de sade, o Guds Sändebud?" Han sade: **"Svarade jag inte: 'Och över er'? Det som jag säger drabbar dem, och det de säger drabbar inte mig."**

Ta en annan händelse: Zayd ibn Sa'na, en judisk man, ville pröva profeten – frid över honom – innan han antog islam. Han sade:

"Det finns ingen tecken på profetskap som jag inte har sett i Muhammads

ansikte när jag såg honom – utom två som jag ännu inte provat:

1. Att hans mildhet föregår hans ilska.
2. Att ju mer okunnighet man visar honom, desto mer mildhet visar han.”

Zayd kom överens med profeten om en ekonomisk affär där han skulle få sin betalning efter en viss tid.

Zayd berättar:

”När det återstod två eller tre dagar innan tiden var inne, kom jag till Muhammad, tog tag i hans skjorta och mantel, såg honom i ansiktet med hård blick och sade:

’Betalar du mig inte min rätt, o Muhammad? Vid Gud, jag har inte funnit er, ni Banu Abd al-Muttalib, annat än som folk som förhalar skulder. Jag har erfarenhet av er.’

Jag såg på Omar ibn al-Khattab och hans ögon snurrade i hans ansikte som en roterande stjärna. Han stirrade på mig och sade:

’O Guds fiende! Säger du till Guds Sändebud det jag hör och gör det jag ser? Vid honom som sände honom med sanningen – om jag inte fruktade att missa något skulle jag slå av dig huvudet med mitt svärd!’

Profeten – frid över honom – såg på Omar med lugn och tålmod och log, och sade:

’O Omar, jag och han behövde något annat från dig: att du skulle uppmana mig till god återbetalning, och honom till god begäran. Gå med honom, o Omar, ge honom hans rätt och lägg till tjugo sa’ dadlar som kompensation för att du skrämde honom.’”

Profeten – frid över honom – var på samma nivå i sitt bemötande av sina motståndare: han lyssnade väl, bemötte argument med argument, och besvarade inte förolämpning med förolämpning.

Hans berättelse med Otba ibn Rabi’a, avgudadyrkaren, är ett bevis på detta:

Otba kom med lockande erbjudanden för att få profeten att lämna sin kallelse. Profeten – frid över honom – lyssnade på honom utan att avbryta. När han var klar sade profeten:

”Är du färdig, o Abu al-Walid?” Han sade: ”Ja.” Då reciterade profeten en del av sura Fussilat för honom och sade sedan:

”Du har hört vad du har hört, o Abu al-Walid. Nu är det upp till dig.”

Avgudadyrkarna i Mekka brukade kasta slaktavfall på honom medan han bad. Han brukade bära det på en pinne, stå vid sin dörr och säga:

”O Banu Abd Manaf, vilket slags grannskap är detta?” Sedan kastade han det på vägen utan att göra något mot dem.

Vreden för Guds Sändebuds skull

Vreden för Guds Sändebuds ﷺ skull är en religiös och medfödd plikt som naturen själv kräver, eftersom Profeten ﷺ var en barmhärtighet för världarna och en fredens man för alla människor. Han skadade under hela sitt liv varken en människa eller ett djur.

Men denna vrede måste vara **kontrollerad** och **bunden till Guds och Hans Sändebuds välbehag**, så att den blir fruktbar, verksam och positiv.

Det är ingen hemlighet att många verser talar om hur de otroende skadade Guds Sändebud ﷺ — både verbalt och fysiskt: förolämpningar, smädelser, hån, mordförsök, psykisk och fysisk skada. Trots detta finns det **varken i Koranen eller i profetens biografi någon negativ reaktion** på dessa dårars handlingar.

Istället var svaret ibland med **bevis och argument**, ibland med **glädjebud om deras förlust i detta liv och det kommande**, ibland med **uppmaning till tålamod**, ibland med **att vända sig bort från dem**, ibland med **att förmana dem och klargöra sanningen**, och ibland med **att ägna sig åt det som är viktigt och nyttigt för umman**.

Gud vill att vi i sådana situationer ska vara en **verksam, arbetande, produktiv och upphöjd nation**, inte en passiv och slö nation.

Social kontakt med människor

Vi kommer nu till profetens ﷺ kompetens och skicklighet i social kontakt med människor — något mycket viktigt för varje muslim att känna till, särskilt i vår föränderliga tid, där materialism, själviskhet, brist på värderingar, etik och omtanke har spridit sig i vår moderna värld.

Profeten ﷺ hade i sitt bemötande en **unik stil och högsta nivå av förfining och ädelhet i konsten att hantera människor**. Han bemötte varje person på ett sådant sätt att denne kände sig som den mest älskade av alla hos Profeten ﷺ.

Detta sätt att bemöta andra var inte begränsat till vissa platser eller vissa människor — det var en **grundläggande del av hans personlighet**, i hans hem och utanför hemmet, med hans följeslagare, hans fiender och alla människor.

Detta bemötande var frukten av hans personliga egenskaper, den fostran Gud gav honom och den gudomliga omsorg som formade honom.

Dessa färdigheter och kompetenser blev en naturlig del av honom ﷺ — han bemötte människor med en skicklighet som vann deras hjärtan, oavsett omständigheterna: i hunger och mättnad, i hälsa och sjukdom, i glädje och sorg, i fred och krig.

Hans bemötande var balanserat och rättvist med alla: med små och stora, män och kvinnor, barn och äldre, fria och slavar, starka och svaga, anhängare och motståndare, muslimer och icke-muslimer — allt inom religionens ramar och i strävan efter Guds välbehag.

Profeten ﷺ var en mänsklig sändebud som bar uppgiften att förmedla sin Herres budskap till alla människor. Hans kallelse nådde Persien, Rom och andra, i enlighet med Guds ord: **”Och Vi har inte sänt dig annat än som en barmhärtighet för världarna.”**

Därför är hans biografi rik på exempel på social kontakt med människor. Han lyckades nå alla människors hjärtan och vinna deras kärlek och beundran genom sina ädla egenskaper, vilket gjorde honom till en förebild för alla.

Vad var det som gjorde honom till toppen i sitt framgångsrika bemötande av andra?

Han ﷺ brukade börja den han mötte med **hälsningen** och ett **leende ansikte**. När han mötte en av följeslagarna började han med **handslag**. Han gav den som kom in till honom **kudden han satt på**. Han gav varje person som satt med honom **en del av sitt ansikte**, dvs. sin uppmärksamhet och sitt fokus.

Han var i sitt beteende präglad av **blygsamhet och ödmjukhet**, och han var den som **log mest** mot sina följeslagare.

Hadithlärd och biograf berättar att Profeten ﷺ alltid började den han mötte med hälsningen, log mot honom och talade med tydligt och klart tal. Han kunde upprepa sina ord flera gånger för att den som lyssnade skulle förstå.

Hind bint Abi Hala berättade att han ﷺ alltid började den han mötte med hälsningen. Abdullah ibn al-Harith sade: **"Jag har aldrig sett någon som log mer än Guds Sändebud."**

A'isha sade: **"Guds Sändebud talade inte som ni talar — han talade med tydligt avgränsat tal som den som satt med honom kunde minnas."**

Anas berättade att Profeten ﷺ brukade upprepa sina ord tre gånger.

Han hade egenskaper som aldrig lämnade honom i hans bemötande av andra, oavsett deras typ, form, relation till honom, närhet eller avstånd. Bland dessa egenskaper:

- **Mildhet** — inte bara med sina älskade, utan även med sina fiender, och det var en orsak till att de vägledades till islam.
- Han närmade sig människor, lärde känna deras problem, behandlade deras angelägenheter, hjälpte den svage, försvarade den förtryckte.
- Han var ärlig mot dem och lurade dem inte för att skada dem.
- Till och med i sitt skämtande sade han bara sanningen.

Abu Hurayra berättade att de sade: **"O Guds Sändebud, du skämtar med oss."** Han ﷺ svarade: **"Jag säger inget annat än sanningen."**